

**Mavzu: O‘ZBEKISTONDA STOL TENNIS SPORTINI
RIVOJLANTIRISHDA BOSHQARUV TIZIMINING SAMARADORLIGINI
OSHIRISH MASALALARI**

*Toshkent xalqaro moliyaviy boshqaruv va texnologiyalar universiteti 2-kurs
magistranti Xolmatov Sherzodjon Avazjon o‘g‘li*

Annotatsiya: Ushbu maqolada O‘zbekistonda stol tennisi sportini rivojlantirishda boshqaruv tizimining samaradorligini oshirish masalalari ilmiy jihatdan yoritilgan. Tadqiqot jarayonida sportni boshqarishning tashkiliy tuzilmasi, sport tashkilotlari faoliyati, moddiy-texnik ta’minot va kadrlar salohiyatining o‘rni tahlil qilindi. Olingan natijalar asosida stol tennisi sportini yanada rivojlantirishga qaratilgan amaliy tavsiyalar ishlab chiqildi.

Kalit so‘zlari: stol tennisi, sport boshqaruvi, boshqaruv tizimi, sport tashkilotlari, ommaviy sport, murabbiylar tayyorlash, sport infratuzilmasi

Abstract: This article examines, from a scientific perspective, the issues of improving the effectiveness of the management system in the development of table tennis in Uzbekistan. The research analyzes the organizational structure of sports management, the activities of sports organizations, material and technical support, and the role of human resources. Based on the results obtained, practical recommendations aimed at further developing table tennis are proposed.

Keywords: table tennis, sports management, management system, sports organizations, mass sports, coach training, sports infrastructure

Hozirgi davrda jismoniy tarbiya va sport sohasini rivojlantirish jamiyat taraqqiyotining muhim omillaridan biri hisoblanadi. Aholining sog‘lom turmush tarziga bo‘lgan ehtiyojini qondirish, yoshlarni sportga keng jalb etish va sportning ommaviyligini oshirishda samarali boshqaruv tizimi muhim ahamiyat kasb etadi. Shu nuqtayi nazardan, sport turlarini rivojlantirishda boshqaruv mexanizmlarini

takomillashtirish dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi Stol tennisi sport turi O'zbekistonda ommaviy sport turlaridan biri bo'lib, uning rivojlanishi ko'p jihatdan sport tashkilotlari faoliyati va boshqaruv tizimining samaradorligiga bog'liq. So'nggi yillarda sportni rivojlantirishga qaratilgan davlat dasturlari, normativ-huquqiy hujjatlar va boshqaruv qarorlari stol tennisi sportiga bo'lgan e'tiborni yanada kuchaytirdi. Shu bilan birga, mavjud imkoniyatlardan samarali foydalanish va boshqaruv jarayonlarini yanada takomillashtirish masalalari ilmiy jihatdan o'rganishni talab etadi. Mazkur maqolada O'zbekistonda stol tennisi sportini rivojlantirishda boshqaruv tizimining samaradorligini oshirish masalalari tahlil qilinib, amaliy jihatdan ahamiyatli taklif va tavsiyalar ishlab chiqildi.

TADQIQOT METODLARI

Tadqiqot jarayonida quyidagi metodlardan foydalanildi:

- ilmiy va uslubiy adabiyotlarni tahlil qilish;
- sport sohasiga oid normativ-huquqiy hujjatlarni o'rganish;
- kuzatish va suhbat metodlari;
- tahlil va taqqoslash usullari;
- statistik ma'lumotlarni umumlashtirish.

TADQIQOT NATIJALARI

O'tkazilgan tadqiqot natijalari O'zbekistonda stol tennisi sportini rivojlantirishda boshqaruv tizimi muhim o'rin tutishini ko'rsatdi. Tahlillar shuni ko'rsatdiki, sportni boshqarish orqali stol tennisi mashg'ulotlari va musobaqalarni rejalashtirish, sport tashkilotlari faoliyatini muvofiqlashtirish hamda sport infratuzilmasidan samarali foydalanish imkoniyatlari kengayib bormoqda. Tadqiqot davomida boshqaruv tizimi orqali hududlarda stol tennisi to'garaklari va sport maktablari faoliyatining yo'lga qo'yilgani, musobaqalar tizimining izchil tashkil etilayotgani aniqlandi. Bu holat yoshlarning sportga bo'lgan qiziqishini oshirishga

va stol tennisi bilan shug'ullanuvchilar sonining ortishiga ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda. Shuningdek, moddiy-texnik bazani mustahkamlash, sport jihozlari yangilash va murabbiylar faoliyatini qo'llab-quvvatlash borasida olib borilayotgan boshqaruv choralari stol tennisi sportining rivojlanish sur'atlarini oshirmoqda.

1-jadval

Stol tennisi sportini rivojlantirishda boshqaruv tizimining asosiy yo'nalishlari

№	Boshqaruv yo'nalishlari	Amalga oshirilayotgan ishlar	Ta'sir darajasi	
1	Tashkiliy boshqaruv	Sport tashkilotlari faoliyatini muvofiqlashtirish	Yuqori	
2	Moddiy-texnik ta'minot	Sport zallari va jihozlarni yangilash	O'rta	
3	Kadrlar salohiyati	Murabbiylar malakasini oshirish	O'rta	
4	Musobaqalar tizimi	Hududiy va respublika musobaqalari	Yuqori	
5	Ommalashtirish	Targ'ibot tadbirlari va sport loyihalari	O'rta	

Jadvalga izoh

1-jadval ma'lumotlaridan ko'rinib turibdiki, stol tennisi sportini rivojlantirishda boshqaruv tizimining eng muhim yo'nalishlari tashkiliy boshqaruv va musobaqalar tizimi hisoblanadi. Ushbu yo'nalishlarda olib borilayotgan boshqaruv ishlari sport tashkilotlari faoliyatini muvofiqlashtirish, musobaqalarni muntazam tashkil etish hamda sportchilarning faolligini oshirishga xizmat qilmoqda. Shuningdek, moddiy-texnik ta'minot va kadrlar salohiyatini rivojlantirish yo'nalishlarida ham izchil ishlar amalga oshirilayotgani kuzatiladi. Sport zallari va jihozlarning yangilanib borilishi mashg'ulotlar sifatini oshirsa, murabbiylar malakasini oshirish bo'yicha tadbirlar sportchilarning tayyorgarlik darajasini yaxshilashga ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda. Bundan tashqari, ommalashtirish yo'nalishida amalga oshirilayotgan targ'ibot tadbirlari aholining, ayniqsa yoshlarning stol tennisi sportiga bo'lgan qiziqishini oshirishga xizmat qilmoqda.

Umuman olganda, jadvalda keltirilgan ma'lumotlar boshqaruv tizimi orqali stol tennisi sportini rivojlantirish kompleks va izchil tarzda amalga oshirilayotganini ko'rsatadi.

AMALIY TAVSIYALAR

1. Stol tennisi sportini rivojlantirish bo'yicha boshqaruv strategiyasini takomillashtirish;
2. Hududiy sport tashkilotlari faoliyatini muvofiqlashtirishni kuchaytirish;
3. Murabbiylar uchun malaka oshirish kurslarini muntazam tashkil etish;
4. Ta'lim muassasalarida stol tennisi to'garaklarini kengaytirish;
5. Ommaviy musobaqalar orqali aholining sportga bo'lgan qiziqishini oshirish.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, O'zbekistonda stol tennisi sportini rivojlantirishda boshqaruv tizimining samaradorligini oshirish sportning ommaviylashuvi va barqaror rivojlanishini ta'minlashda muhim omil hisoblanadi. O'tkazilgan tadqiqotlar stol tennisi sporti sohasida boshqaruv mexanizmlarining izchil yo'lga qo'yilgani, sport tashkilotlari faoliyatini muvofiqlashtirish va musobaqalar tizimini takomillashtirish orqali ijobiy natijalarga erishilayotganini ko'rsatdi. Tadqiqot natijalari boshqaruv tizimi orqali sport infratuzilmasini rivojlantirish, moddiy-texnik bazani mustahkamlash va murabbiylar salohiyatini oshirish jarayonlari stol tennisi sportining rivojlanish sur'atlarini tezlashtirayotganini tasdiqlaydi. Ayniqsa, ta'lim muassasalari negizida stol tennisi to'garaklarini kengaytirish va ommaviy musobaqalarni muntazam tashkil etish yoshlarning sportga bo'lgan qiziqishini oshirishda muhim ahamiyat kasb etmoqda. Shuningdek, sportni boshqarish jarayonida zamonaviy yondashuvlar va tashkiliy-uslubiy mexanizmlardan

foydalanish stol tennisi sportini yanada ommalashtirish, sportchilar tayyorlash sifatini yaxshilash va sport tashkilotlari faoliyati samaradorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Bu esa kelgusida stol tennisi sportining nafaqat ommaviy sport turi sifatida, balki yuqori sport natijalariga yoʻnaltirilgan tizim sifatida rivojlanishiga mustahkam zamin yaratadi. Umuman olganda, boshqaruv tizimini izchil takomillashtirish, mavjud resurslardan samarali foydalanish va barcha manfaatdor tomonlar faoliyatini uygʻunlashtirish orqali Oʻzbekistonda stol tennisi sportining barqaror va uzluksiz rivojlanishini taʼminlash mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti. **Jismoniy tarbiya va sport sohasini rivojlantirishga doir qaror va farmonlar toʻplami.** – Toshkent, 2017–2024.
2. Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi. **Jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirish boʻyicha meʼyoriy-huquqiy hujjatlar.** – Toshkent.
3. Oʻzbekiston Respublikasi Sport vazirligi. **Ommaviy sportni rivojlantirish strategiyasi.** – Toshkent, 2022.
4. Abdullayev A.A. **Jismoniy tarbiya va sportni boshqarish asoslari.** – Toshkent: Oʻqituvchi, 2019.
5. Karimov F.K. **Sport menejmenti va marketingi.** – Toshkent: Fan va texnologiya, 2020.
6. Usmonov R.S. **Ommaviy sportni rivojlantirishning tashkiliy-uslubiy asoslari.** – Toshkent, 2018.
7. Qodirov M.N. **Sport mashgʻulotlarini tashkil etish va boshqarish.** – Toshkent: Fan, 2017.
8. Islomov B.B. **Sport infratuzilmasini rivojlantirish masalalari.** – Toshkent, 2021.

9. Mullajonov S.X. **Yoshlarni sportga jalb etishning pedagogik asoslari.** – Toshkent, 2020.
10. O‘zbekiston Stol tennisi federatsiyasi. **Yillik hisobot va tahliliy materiallar.** – Toshkent, 2021–2024.
11. Xalqaro Stol Tennisi Federatsiyasi (ITTF). **Development Programmes and Guidelines.** – International Table Tennis Federation, 2020.
12. Nazarov Sh.A. **Sport sohasida boshqaruv samaradorligini oshirish yo‘llari.** – Ilmiy maqolalar to‘plami, Toshkent, 2019.